



Ι. ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

# ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

[βιογραφικὸν μνημόσυνον]

**Τ**ὸ ἡμέτερον Ἡμερολόγιον, συνεπὲς πρὸς τὸν χρονολογικὸν αὐτοῦ κατ' ἐξοχὴν χαρακτῆρα, σπεύδει νῦν ν' ἀναπληρώσῃ ἀκουσίαν ἔλλειψιν, ἐπιτελοῦν ἐν τῷ παρόντι τόμῳ καὶ διὰ τῶν ὀλίγων ἐφεξῆς γραμμῶν ὀφειλόμενον ἀπὸ ἔτους ἤδη καὶ ἐπέκεινα μνημόσυνον ὑπὲρ τοῦ ἀειμνήστου Γεωργαντοπούλου, οὗ τὴν ἀπώλειαν ἐθρήνησε σύσσωμος ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑλληνικὴ κοινωνία, ἧς ὑπῆρξεν ἐπίζηλον καὶ λατρευτὸν σέμνωμα. Δὲν ἀμφιβάλλομεν δὲ ὅτι οἱ ἀπανταχοῦ Ἕλληνες θέλουσι συναντήσῃ μετὰ ψυχικῆς συντριβῆς τὴν παρατιθεμένην ᾧδε συμπαθῆ φυσιογνωμίαν τοῦ ἀληθμονήτου ἀνδρός, ὅστις πλὴν τῶν ἄλλων περικουμουσῶν αὐτὸν ἀρετῶν, ὑπῆρξεν εἰς τῶν σπουδαιοτέρων μοχλῶν πάσης ἐθνικῆς ἐνεργείας ἐν τῷ κέντρῳ τῆς Ἀνατολῆς, ἐκ τῶν ὀλίγων ἀληθῶς γενναιοφρόνων τέκνων τῆς Ἑλλάδος, τῶν δυναμένων νὰ διαχέωσι διὰ τῆς ἰδίας τῶν καρδίας τοὺς παλμούς, τὰ ὄνειρα καὶ τὰς ἐλπίδας τῆς ἐθνικῆς πίστεως εἰς τοὺς ἐν τῇ δούλῃ ἀδελφούς ἡμῶν.

Ὁ Ἰωάννης Γεωργαντοπούλος γεννηθεὶς ἐν Σύρῳ καὶ διακούσας τὰ πρῶτα ἐγκύκλια μαθήματα ἐν τῷ αὐτόθι γυμνασίῳ ὑπὸ τὸν πολὺν Σερούϊον μετέβη εἰς Ἀθήνας καὶ καταταχθεὶς ἐκ τῶν πρώτων ἐν τῷ ἀρτισυστάτῳ ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ ἀνηγορεύθη, νεώτατος ἔτι, διδάκτωρ τὰ νομικὰ τῷ 1853. Πεπροικισμένος ἀπὸ φύσεως διὰ σπανίων προσόντων ψυχῆς καὶ πνεύματος, ἐγκρατῆς τῆς ἐπιστήμης, εἰς ἣν ἐπεδόθη, νέος ἔμπλεως δράσεως καὶ ἐνθουσιασμοῦ, ἀπεδήμησεν καὶ ἐγκατέστη τῷ 1856 ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἔνθα κατήρξατο τοῦ σταδίου του ὡς δικηγόρος καὶ δημοσιογράφος, μετασχὼν ἐπὶ πολὺν χρόνον τῆς συντάξεως τῆς «Βυζαντίδος.» Τὰ ἔξοχα πλεονεκτήματα τοῦ ἀνδρός δὲν ἐβράδυναν νὰ ἐφελκύσωσιν ἀμέριστον τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐκτί-

μησιν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑλληνικῆς κοινωνίας ἧς ἐγένετο οὕτως ἔγκριτον καὶ περιφανές μέλος. Ὡς δικηγόρος, συνενῶν ἀρίστην ἐπιστημονικὴν μόρφωσιν καὶ ἀκεραιότητα χαρακτῆρος μὴ θῶδη, κατέκτησεν ἐπίζηλον φήμην, ὡς πολίτης δὲ ἐν ταῖς κοινωνικαῖς αὐτοῦ συναλλαγαῖς καὶ ὡς Ἕλληνα διαφλεγόμενος ὑπὸ ἀσβέστου πατριωτικοῦ πυρὸς ὑπῆρξεν ὑπόδειγμα σπάνιον. Ἡ αὐτόθι ἑλληνικὴ κοινότης διεπιστεύθη πολλάκις τὴν διεξαγωγὴν ὑψίστων ἐθνικῶν κοινωνικῶν συμφερόντων τὰ ὁποῖα ἐπροστάτευσεν μετ' αὐταπαρνήσεως ἀληθοῦς. Διετέλεσε πρόεδρος τῆς Ἀδελφότητος Ἐτηροκρήνης, Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου, ταμίας τῆς Ἐκπαιδευτικῆς καὶ Φιλανθρωπικῆς Ἀδελφότητος, ἀντιπρόεδρος τοῦ Θρακικοῦ Συλλόγου, καὶ ἐν γένει ὑπῆρξεν ἡ ψυχὴ καὶ ὁ νοῦς πάντων σχεδὸν τῶν ἐκπαιδευτικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν σωματείων, ὑφ' οἰανδήποτε ιδιότητα καὶ ἂν συμμετέσχεν αὐτῶν, ἐργαζόμενος μετὰ παροικιῶδους ζήλου, ἀκούραστος καὶ ἐνθουσιῶν ἀείποτε, ὑπὲρ πάσης εὐγενοῦς ἰδέας, ὑπὲρ ἧς δὲν ἔπαυε διαχέων σπανίους θησαυροὺς πνεύματος καὶ καρδίας. Ὁλος ὁ βίος αὐτοῦ ἐπὶ τριάκοντα συνεχῆ ἔτη, καθ' ἃ ἐτίμησε τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα ἐν τῇ μητροπόλει τῆς Ἀνατολῆς, συνοψίζεται εἰς τοὺς τρεῖς τούτους ὅρους: καθῆκον, αἰσθημα, ἐργασία. Δὲν ὑπῆρχεν ἰδέα πατριωτικῆ, ἧτις δὲν ἀντήχει εἰς τὴν μεγάλην αὐτοῦ καρδίαν, καὶ ἀγῶν εὐγενῆς μὴ εὐρίσκων πρωταθλητῆν ὑπέρφρονον τὸν ἀείμνηστον Γεωργαντόπουλον. Ὁλος ὁ βίος αὐτοῦ προσηνέχθη ὀλοκαύτωμα εἰς τὸν βωμὸν τῆς ἐπιστήμης, τῆς φιλανθρωπίας, τῆς πατρίδος. Καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ θάνατός του, ὅσον σπαρακτικὸς καὶ τραγικὸς καὶ ἂν ἀπέβη, μαρτυρεῖ καὶ συγκεφαλαιοῖ ὅλην τὴν ἱστορίαν τῆς ζωῆς του. Ἀπέθανεν ὡς ἔζησε. Μαχόμενος ἐν τῷ πεδίῳ, ὡς εἶπεῖν, τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς ἐθνικῆς ἐργασίας. Ὁ θάνατος τὸν εὐρεν, ὡσεὶ ἐξ ἐνέδρας, κατὰ τὴν ἀποφράδα ἐκείνην ἡμέραν τῆς 26 Μαρτίου τοῦ 1889, καθ' ἣν ἀκριβῶς στιγμὴν ἀγορεύων ἀπὸ τῆς προεδρικῆς ἑδρας τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου, ἐνώπιον πολυπληθοῦς ὁμηγύρευος, ἐκ τοῦ ἄνθους τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας ἀποτελουμένης καὶ ἐνωπιζομένης τῶν ὑψηλῶν αὐτοῦ διδασμάτων, διερμήνευεν μίαν μεγάλην ἱστορικὴν ἀλήθειαν λέγων ὅτι « ὑπὲρ τοῦ παγκοσμίου πολιτισμοῦ τῆς ἀνθρωπότητος δύο ὑψηλαὶ ἰδέαι συνητηθήσαν καὶ συνηδελφώθησαν ἐν τῇ γῆ τῆς Ἰουδαίας, ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ ὁ Χριστός . . . » Καὶ δὲν ἐπρόφρασε νὰ συμπληρώσῃ τὴν φράσιν ταύτην ὁ εὐγλωττος πανηγυρικὸς ρήτωρ τῆς χαρμοσύνου ἐκείνης ἡμέρας, ὅτε αἰφῶνης κατέπεσεν ἐπὶ τῆς ἑδρας νεκρός, βληθεὶς ὑπὸ

κεραυνοβόλου ἀποπληξίας. Καὶ οὕτως ἡ φαιδρὰ ἑορτὴ μετεβλήθη ἐν μιᾷ στιγμῇ εἰς νεκρώσιμον καὶ βαρυπενθῆ ἀκολουθίαν πλήρη ὀλοφυρμῶν καὶ δακρύων. Πόσον δὲ ἐστοίχισεν ὁ θάνατος τοιοῦτου ἀνδρός, μαρτυρεῖ τὸ γενικὸν καὶ αὐθόρμητον πένθος ὅπερ ἤγαγεν καὶ ἄγει σύμπασα ἀνεξαιρέτως ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐλληνικὴ κοινωνία, ἀπορφανισθεῖσα ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Ἰωάννου Γεωργαντοπούλου πολυτίμου ἀγλαίσματος, ἐργάτου τῆς ἐπιστήμης, τοῦ ἔθνους, τῆς κοινωνικῆς ἐν γένει προόδου. Ὡς μικρὰν ἀμοιβὴν τῶν πολλαπλῶν καὶ μεγάλων ἐκδουλεύσεων ὑπὲρ τῶν ἐλληνικῶν συμφερόντων εἶχεν ἀπονείμει αὐτῷ ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις τὸν χρυσοῦν σταυρὸν τῶν ἵπποτῶν τοῦ βασιλικοῦ τάγματος τοῦ Σωτῆρος.

## ΕΙΣ ΕΚΕΙΝΗΝ....

ΤΗΣ αὐγῆς ῥωτῶ τ' ἀγέρι ὅπου παίξει 'ς τὰ κλαδιά :

— Τέτοια χάρι ποῦ εὗρῃκε καὶ σκορπίζει ἡ πνοή σου  
 ὅλη μόσχο κ' εὐωδιά ;  
 — Ἀπὸ τὰ μαλλιά της, μοῦ 'πε, πῶς ἐπέρασα θυμῆσου.

Τὸ γλυκόφωνο ἀηδόνι ἐρωτῶ : — πῶς τραγουδεῖ  
 μὲ γλυκειὰ φωνή καὶ χάρι τὰ ἐρωτικά του πάθη  
 'ς τὸ ἀντικρυνὸ κλαδί ;  
 Καὶ μοῦ εἶπε : — τὸ τραγοῦδι ἀπ' ἐκεῖνην ἔχω μάθει.

Τῆς αὐγῆς ῥωτῶ τ' ἀστέρι ὅταν λάμπει φωτεινὸ :  
 — Ποῦ τὴν ἔρῃκε τόση λάμψι ὅπου γύρω του σκορπίζει  
 'ς τὸν γαλάζιο οὐρανὸ ;  
 Καὶ μοῦ εἶπε : — Δὲν τὸ ξεύρεις ; ... φῶς ἐκεῖνη μοῦ δανεῖζει.

— Καὶ σὺ θάλασσα, τὸ χρῶμα ποῦ φορεῖς τὸ γαλανὸ  
 ὅταν μ' ἐμμορφιά καὶ χάρι ἡ γαλήνη καθρεφτίζει  
 τὸ γαλάζιο οὐρανὸ,  
 ποῦ τὸ βρῆκες ; — Μὰ ματιά της γαλανὴ μου τὸ χαρίζει.

Τὴν πολλὴν τὴν παγωνιά σου καὶ τὴν ἄσπρη σου στολή  
 'πέ μου χιόνι σὺ που ἔβρῃκες ; — Τὴ στολή ; ... Ἐτὴν ἀγκαλιά της  
 καὶ τὸ κρύο τὸ πολὺ ;  
 Μὴ γυρεύης νὰ τὸ μάθης... Τὸ εὗρῃκα 'ς τὴν καρδιά της !

ΝΙΚΟΣ Α. ΚΟΤΣΕΛΟΠΟΥΛΟΣ